

London, onsdag 12. mai.

Tunis: Dagens kommunike melder at Kap-Bon halvøya nå er isolert. De fiendtlige styrker i øst er helt omringet, og nettet av framrykende amerikanske, britiske og franske styrker trekker seg stadig sammen.

Det annet amerikanske korps og de franske styrker har i løpet av de siste døgn bragt inn 38 000 fanger. Fangene strømmer inn battaljonvis og kompanivis og overgir seg betingelsesløst. Av 4000 tyskere som ble tatt til fange i ett avsnitt var 1000 fra tyske elitetropper. Disse tyskere, som er nektet våpenstilstand, synes taknemlige og uhyre lottet over å være tatt til fange uskadd. De er svært utmattet, og det er tydelig at de siste dagens voldsomme kamp har tatt hardt på dem. Ved inngangen til Kap Bon-halvøya ble fienden overrasket, umåtvirket og demobilisert uten at de hadde maktet å få ødelagt noe før kapitulasjonen. Veiene er ikke ødelagt, det var ikke lagt noen hindringer i veien og det ble tatt uhyre mengder materiell og utstyr.

Natt til tirsdag angrep allierte lette og middels store bombefly stillinger på Kap Bon-halvøya, og angrepene ble fortsatt i hele går og i natt. De allierte har gjort et framstøt nordvest for Elfidaville og tilføyet de fiendtlige styrker alvorlige tap. Luftkampene over Tunis synes nå å nærme seg slutten, mens luftangrepene mot den annen side av Middelhavet er uforminsk. Øya Pantellaria er nå angrepet 6 ganger på 4 døgn, 200 bombe fly, eskortert av 100 jagere, angrep mot Marsala og Catania på Sicilia, hvor havneanlegg og dokker ble angrepet. Det observertes voldsomme branner, som sås helt over til Nord-Afrika-kysten. Dessuten ble 2 fiendtlige skip senket. Ett tysk og ett italiensk fly ble skutt ned. Under angrep mot fiendlig skipsfart i Egeerhavet ble 2 fiendtlige fartøyer skadet. Det ene ble forlatt av mannskapet, det annet gikk på grunn like etter. 2 fly savnes fra dette telt. Forøvrig melder de allierte om 1apt fly etter gårdagens operasjoner. 44 fiendtlige fly ble ødelagt på bakken igår.

50 franske nazister er arrestert som landsforredere i Nord-Afrika, og de er sendt ut et kommunike om at alle franskmenner som deltok i kampene på tysk side vil bli betraktet som landsforredere og hårdt straffet. Det er tatt en rekke flyfotos under kampene i Tunis, og bildene viser med all ønskelig tydelighet hvilken begeistring som rådet i de byene som de allierte etterhvert befridde. Befolkningsens lettelse og jubel er enorm.

En spansk avis uttaler i dag at den allierte seier i Tunis har ført til en total endring av den strategiske stilling i Middelhavet i favør av de allierte nasjoner. Forbindelseslinjen Tunis-Gibraltar er igjen åpen. De økede transportmidler som derved står til de alliertes rådighet vil ikke minst få sin betydning i ubåtkrigene, og øyer som nå er i tysk-italiensk besiddelse vil komme til å få føle denne nye sjømilitære stilling.

CHURCHILL er ankommen til Washington for å konferere med Roosevelt om krigen. Dette møte, som kommer 4 måneder etter konferansen i Casa Blanca er det 6 i sitt slag etter krigen begynte. Ny planer for den fortsatte strategi etter at felttoget i Nord-Afrika er avsluttet, vil bli drøftet, og Stalin holdes underrettet om konferansenes gang - og de nye bestemmelser som blir gjort. Tidligere erfaringer har vist, at etter slike konferanser kommer nye og uanede strategiske planer til utførelse.

Fra Russland melder det at russerne stadig øker tyngden i sin luftoffens både på Midtfronten og i Ukraine. Det er rettet kraftig angrep mot jernbanemål i Kiev og mot jernbanenettet mellom Karkow og Donetsk. Tyskerne har mistet 56 fly mot 11 russiske. I Kuban fortsetter det russiske artilleri angrepene mot Novorossisk. På sine steder er russerne kommet innenfor de tyske forsvarsverker. 3 tyske motangrep i Donetsk er slått tilbake. I Leningrådavsnittet mistet tyskerne i går 700 mann under forsøk på et framstøt. 1 fiendlig skip er senket i Nordishavet.

6 tyske ubåter er senket under angrep på konvoy i Atlanterhavet, hvorav ett av et nytt, hemmelig våpen. Beskyttelse fra luften holder nå vel åpen over Atlanterhavet meldes det

F O R K O N G S OG F E D R E L A N D

Nyheter fra London 18. oktober 1943

Meldingene fra Russland i dag sier at russerne nå rykker inn i Dnjoperbuen etter å ha tiliggjert tyskerne et voldsomt nederlag over Kremortsjug. Det raser fiendtlig kamper i Melitopol, men komponrådet er nå flyttet forbi byens sentrum. Russernes tallmessige overlegenhet er større enn hoensinne, og de kaster inn rast intens i 13 dager, og skildres dramatisk av krigskorrespondens av kanoner ble sett over til den vestre bredd, deretter utsattige tanks og tungt artilleri. Tugenvis av kammer av alle typer ga samtidig ild, og deretter sette så det røde flyvåpen inn og bombet de tyske stillinger intens. Ofte sopot de nesten bakken i sine tokter, og det tyske artilleri sto helt maktoverført overfor angrepet. Det ble ikke ydet noen motstand mot flyene. Så ble artilleriangrepet etterfulgt av infanteriet, hvor det stadig ble sett inn nye styrker inn i kampen - og det tyske nederlaget var totalt. De tyske tanks som ble satt inn for å møte stormangrepet led kolossale tap og ble drevet helt tilbake.

I Hvide-Russland trengte de russiske styrker i går igjennom de tyske linjer syd for Gommel på en bred front og i en dybde av 5 til 10 km..

Fra Italia melden det i dag fortsettet å kaste fienden tilbake på Volturno-fronten og rykker fram med tungt artilleri og tanks nord for Volturno. Fra 8.arme melder det om patruljevirksomhet, og at kontakten med de tyske styrker stadig opprettholdes, særlig på strekningen mellom Termoli og Kanzello. Avdelinger fra de britiske styrker ved Volturnos munning rykker fram langs jernbanen mellom Napoli og Rom og er på sine steder rykket fram intil 16 km. At man nå har rykket fram forbi Volturno betegnes som en betydningsfull fase i slaget om Italia, men presset økes stadig og leder styrkene videre mot hovedslaget.

Allierte fly bomber stadig jernbanemål og andre viktige krigsmål i det ennå tyskokkuperte Italia. De 5 viktigste antifascistiske partier i Italia har gitt sin støtte til krigserklæringen mot Tyskland. Badoglios krigserklæring tillegges stor politisk betydning, ikke minst fordi den betegner det endelige brudd mellom Tyskland og Italia og er et uttrykk for det italienske folks håp om en lykkeligere tid framover om Mussolini noensinne har gitt dem eller kunnet by dem. For Tyskland betegner Italia den som har vist dem at de nå må stå alene i sin nedbrytende kamp mot verden - og de vasaller de ennå kan regne blant sine er både få og usikre. -

Den kommende konferanse mellom de alliertes representanter, i Moskva er ikke lenger hovedtema bare i den allierte presse, men også i nøytral presse og i vasallstatenes aviser. Alt er klart for konferansen, selv om ikke Eden og Cordell Hull ennå er ankommet til Moskva.

Man er fullt klar over at det på denne konferanse vil bli drøftet og truffet bestemmelser om retningslinjene for de kommende måneders mangåvre like fullt som de kommende politiske problemer. Times betegner denne konferansen som den mest tydningsfulle politiske begivenhet i denne krigen. Ett av de problemer som nok vil bli drøftet er russernes forhold til nabolandene. Blant annet mener man at forholdet mellom den polske regjering i London og Russland vil bli søkt klarlagt og muligheten for et militært samarbeid her. Russerne ønsker opprettet uavhengige regjeringer i de land som granser opp til dem, mener man, og samarbeidet mellom dem skal være vennskapelig og med gjensidig respekt.

Dagens kommunike fra den nære orient melder om heftige britiske bombeangrep mot Maritza på Rodos og mot øya Koss, hvor havnen ble angrepet. Dessuten. Dessuten ble det rettet angrep mot Syrus. Ingen fly savnes etter disse tokter.

Fra Tyrkia meldes det at det 5 netter på rad har vært flyalarm på forskjellige steder i Ungarn, uten at det ble kastet bomber. Derimot er det blitt kastet ut flyblad. Det meldes dessuten at det er observert fiendtlige fly over Sofia.

Den allierte flykommando melder om bombeangrep mot Berlin og mål i Vest-Tyskland. Dessuten er det lagt ut miner i fiendtlige farvann, bomber er kastet mot jernbanemål i okkuperte områder og fiendtlige skip utenfor nederlandsk kyst er angrepet. Ingen fly savnes. 15 fiendtlige fly rettet i natt et angrep mot Syd-østengland. Noen få bomber ble felt, de voldte endel skade og kostet noen få offer.

Fra Frankrike meldes det at 30 000 grubearbeidere er gått til streik. Sabotasjehandlingene økes stadig og øker presset mot Vichyregjeringen. Summen av angrep mot tyske kommunikasjoner i landet utgjør nå 923. I den siste tid er det rettet over 400 angrep på tyskere, hvorav 280 med døden til følge.

NORGESNYTT: Fra Norge meldes det at det ikke foreligger noe nytt om det siste angrep mot norsk åndsliv. Sist fredag ble ifølge melding fra Stockholm 9-professorer, enkel dosenter og en rekke norske studenter arrestert. Arrestasjonen ble fortatt av det nazistiske statspoliti, og årsaken mener å være motstanden mot de nye bestemmelser med hensyn til betingelsene for opptagelse ved universitetet - bestemmelser som utelukkende tjener til å lette adgangen til universitetet for partifolk. De arresterte professorer er: Magnus Olsen, Steen, Eilif Skard, Hassel, Heinz, Arnholt, Andersen, Føn og Schjelderup. Etter at tyskerne nå har rekvisert de fleste gamlehus i Oslo, er de gått over til å ta husmorskolen. Således er nå Stabekk husmorskole og en husmorskole i Lier rekvisert. Sjåstad kirke i Lier er rekvisert og benyttes nå til lagerrom for ammunisjon! Den 1. oktober foretok NS razzia i Aker forsyningene mands lokaler i Bernh. L. Mathisens tidligere forretning. Damene måtte sitte med armene rett framfor seg i 1½ time mens underklesen pågikk, og etterpå ble det foretatt kroppsvisitasjon.

All for Norge!

FOR KONGE OG FEDRELAND.

Sammendrag av nyhetene fra London 19. oktober 1943.

TYSKLAND: Britiske bombefly rettet inatt et voldsomt angrep mot Hannover. Mosquito-fly gjorde heftige angrep mot Berlin. 17 bombe-fly savnes fra disse operasjoner.

ITALIA: Tyskerne er nå drevet helt bort fra Volturno-elven, og den 5. arme har rykket frem opptil 17 km.. På midtavsnittet rykker den 8. arme vidre frem, tiltross for harde tyske motangrep.

BALKAN: Allierte fly har bombet byen "Skopje" i Jugoslavia, samt flyveplassene på Kreta, Rodos og Koss.

Russland: Fra Moskva meldes at den røde arme igår omgikk byene Dnepropetrovsk og Gomell. I Melitopol er tyskerne drevet ut av de fleste bydeler, under harde gatekamper, tross støtte av tyske tropper fra Krim. I Hviderussland er flere voldsomme tyske motangrep slått tilbake. Tremaktskonferansen i Moskva begyndte i Kreml igår, umiddelbart etter ministerne Eden's og Cordell Hull's ankomst.

NYHETER FRA LONDON 20. OKTOBER 1943.

RUSSLAND: Fra Moskva meldes at russerne nå har utvidet sine bruhoder på vestsiden av Dnjepr. Flere av de viktigste knutepunkter på den nord-sydgående jernbane er gjenerobret, deriblant byene Pjatikatja og Visgorod. Nord og vest for Kiev har russerne ytterligere utvidet og befestet sine stillinger, og omringet tyske infanteri- og tanksavdelinger. Ved "Sosj" har de hatt en fremrykning på flere km. Under kampen om Saporosje, hvor tyske og rumenske tropper deltok, ble det tatt tilfange 1800 officerer og menige. Disse tilhørte den 9. tankdivision fra Wien, 23. divisjon fra Ruhr, 26. østpreussiske divisjon samt fra divisjon Grossdeutschland. Av krigsbytte ble det tatt 15 fullastede jernbanetog og ca. 13 000 motorvogner. Sydøst for Krementsjuk har russerne nå rykket 80 km. frem, og avskåret jernbanen mellom Kiev og Melitopol på flere steder. Derved er russerne i besiddelse av en over 150 km. lang sammenhengende front langs vestsiden av Dnjepr. Tyskerne på Krim er nå iferd med å evakuere over den vestlige landforbindelse mot fastlandet, for derfra å komme over Dnjepr ved hjelp av pontongbroer. - I nord kjemper tyskerne på defensiven helt fra Nevel til kysten, på grund av de store styrker jagerfly som er sendt vestover. Russiske flåtestridskrefter senket igår 2 tyske forsynings- og tankbåter, den ens i Østersjøen og den andre i Svartehavet. I Moskva fortsetter tremakts-konferansen. Igår ble det holdt møte

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

- 2 -

i 2¹/₂ time. Noe offisielt kommunike vil neppe foreliggefør konferansens slutt.

ITALIA: I Italia har den 5. årmé hat ny fremgang og inntatt byen "Pretsjatha" 16 km. nord for Terni. Dømmed er slaget om Volturno-linjen over. --- Kronprins Umberto besøkte i går Neapel, og ble overstrømmende mottatt av en jublende menneskemasse.

Den engelske og amerikanske sendemann har hat foretrede for Paven. Tyskerne har sendt en henstilling til de fasistiske partimedlemmer som ennå befinner sig i Roma om å reise til norditalia ved første leilighet.

Fra Afrika meldes at 2 britiske destroyere har stoppet 2 italienske baater i Middelhavet. Den ene ble tat, mens den andre ble senket av sin besetning.

Balkan: Den jugoslaviske frihetsarme avsllo i går et konsentrert tysk angrep mot øyene utenfor Dalmatia. --- Faa jernbanen mellom Sarajevo og "Trobénick" har det vært harde sammenstøt. 2 byer inntatt av frihetsarmeen. I Kroatia har det lykkes tyskerne å gjenerobre byene Golin og Suhsack. Over den nordlige del av Kreta har det kommet til kamp mellom allierte fly. 2 tyske fly ble skutt ned. Samtidig ble øyene Siros, Kreta og Koss bombet.

Tyskland: En større styrke britiske jagerfly kom iggar i kamp med tyske jagere under et angrep mot det tyske skip Strassburg. Skipet som var under slop ble endel skadet. 9 tyske jagere ble skutt ned. 2 brukt. fly savnes. --- Over London-området ble inntatt kastet endel bomber som voldte liten skade og faa ofre.

Det meldes at Gunnar Hoff-Larsen er død i tysk fengsel. Han etterlatter sig kone og 2 barn.

Det er meldt at conditor og "fylkeshaandverksmester" Johansen på Ritz gjør anstrengelser for å bli medlem av "Roklubben".

Sammendrag av nyhetene fra London den 21. oktober 1943:

WESTFRONTEN: Britiske fly bombet Leipzig, Berlin og Vest-Tyskland i natt. 17 fly savnes. Amerikanske fly bombet støperier i Duren og Rhinland. Under andre operasjoner ble 20 tyske fly skutt ned; Det var endel luftaktivitet over London. 3 tyske fly ble skutt ned av norske flygere.

ITALIA: 5. arme går fram tross vanskeligheter i terrenget. Tyskerne samler styrker ved Mosiko for offensive operasjoner. Jernbanen på strekningen Beograd-Aten er sprengt av partisanttropper.

RUSSLAND: Under kampene i Melitopol har tyskerne tapt 38 tanks og 1200 falne.

Aftonbladet karakteriserer gjenombruddet i Dnjeprbuen som en katastrofe for Tyskland som vil bli verre enn Stalingrad.

150 jernbanevogner er bombet og ødelagt ved Sagreb.

Nyhetene fra London den 22. oktober 1943:

RUSSLAND: I Dnjeprbøyningen rykker russerne fram i retning av Krivoj-Rog. Et annet russisk framstøt utvikler seg i retning av Saporosje-Nikopol. Dessuten melder Moskawringkasteren i dag at de russiske styrker jamnt og sikkert slutter seg sammen om Kiev fra nord og syd, slik at denne by igjen er i brennpunktet for voldsomme kamper. Tyskerne er trevet tilbake med store tap. På sydfronten er nå russerne i ferd med å slutte inne en tysk styrke på 50 divisjoner over hele feltet - det vil si ca. fjerdeparten av tyskerne på østfronten. Mismot og uro begynner nå også å gjøre sin innflytelse gjeldende på soldatene i denne hekse-gryten, og en skildring av en tysk soldat gir et trøsteløst bilde av netter med tilbaketog i ly av mørket og dager med rasende kamper - som like regelmessig fører dem bakover. "Om dagen kamper - om natten tilbake" skriver han bittert, "om igjen og om igjen, mange, mange dager etter hverandre. En finsk kronikør uttalte forleden, at bare en hel forandring av stillingen i Syd-Russland kan hindre tyskerne fra et sammenbrudd på sydfronten. De tyske tropper står overfor et nytt Stalingrad. Dette er i og for seg alvorlig nok, men dessuten gir de derved rysserne stadig større muligheter for å utnytte sine stillinger over hele fronten.

MRA ROMANIA meldes det at det 1. 1. 1944 utsendt ut en forordning om at alle våpen skal være innlevert innen 31. oktober. Unnlatelse medfører dødsstraff.

Cobbels uttalte nylig i en artikkel i Das Reich at tyskerne moral er meg- et dårlig i verdens øyne på grunn av sammenbruddet i 1918, men 1918 vil ikke gjenta seg! Har har ikke annen trøst å gi sitt folk enn en oppfordring om å stå like fast som britterne! Hvis defensiven kan opprettholdes, vil alt gå bra. Men panikken før at defensiven skal bryte sammen brev seg i Tyskland, både blandt de sivile og i militære kretser. ADRIATERHAVET. Allierte fly som opererer i Adriaterhavet skjøt i går ned en hel formasjon av tyske stupbombefly, uten selv å miste ett. Dess-uten ble tre mindre fartøyer utenfor den Jugoslaviske kyst truffet og skadet. Et serbisk jernbaneknutepunkt Skoplje ble i denne uke angrepet for annen gang av friskarene. Britiske krigsskip i samarbeid med jugosla-viske kystbatterier har nå helt herredømme over Adriaterhavet. En

rekke fiendtlige forsyningsskip er skadet. Britiske og greske krigsskip har vært i stadig virksomhet i Dodokaneserområdet i de siste 14 dager. Flyplassen ved Mariza har igjen vært bombet av allierte fly. Det meldes i aften at greske friskarer har avskåret jernbanen mellom Aten og Saloniki.

ITALIEN: Dagens kommunike melder at to kraftige tyske motangrep i Volturnoområdet er slått tilbake, ett mot engelske stillinger og ett mot amerikanske styrker lenger nord. Den 5. arme har rykket videre fram nordover. Også 8. arme melder om ny terrengvinning tross innbitt tysk motstand. De allierte flystyrker var ute igjen i full styrke i går og ødela blant annet hovedjernbanen på tre steder langs kysten nord for Roma. Under luftkamper ble 17 tyske jagere skutt ned. Det kan være av interesse å høre tallene for den flåtestyrke som ble satt inn ved Salerno: Britiske skip: 160 krigsskip av forskjellige typer, hvorav 6 slagskip, 7 hangarskip, 12 kryssere, 41 destroyere og 52 andre krigsskip. Amerikanske: 3 kryssere, 1 moderskip, 18 destroyere og 20 andre krigsskip. De fiendtlige styrker var under stadig beskytning hele tiden, og bl.a. skjøt en destroyer 1700 skudd første dag. -

MOSKWA-KONFERANSEN. Deltakerne i denne konferansen har i dag sittet i et 4 timer langt møte, og fortsetter, som dagens kommunike melder, "i gjensidig oppriktighet og vennskapelighet". Eden har i dag hatt et møte med Marshall Stalin. Det er verd å merke seg at de små vasallstater ser hen til Moskwa-konferansen med håp om øket forståelse. Fra finsk hold uttales det, at etter den siste krigen har Storbritannia og Amerika lært at freden må organiseres, og at de små nasjoner med håp ser fram til en forståelse på Moskwa-konferansen. Basler Nachrichten karakteriserer det militære samarbeid mellom de allierte styrker som helt utmerket. Den uttaler videre at det er verd å legge merke til at den Sovjet-russiske regjering nå oppfordrer de allierte til å framskyne offensivene for å hindre Europa å bryte sammen i kaos.

Den amerikanske marineminister Knox uttalte i går i kringkastingen, at han etter sitt siste besøk i England har med seg et bilde av et folk som er mer fast løslatt på å vinne krigen nå enn det var selv i de mørke dager i krigens første måneder, da det sto helt alene overfor en tilsynelatende ustoppelig fiende.

WESTFRONTEN: Amerikanske bombefly har angrepet tyske flyplasser i Nord-Frankrike i dag, mens britiske fly har bombet mål i Vest-Tyskland. Et lite antall tyske fly flyg i natt inn over engelsk område og enkelte rakk fram til Londonområdet, hvor det ble kastet en eller to bomber.

Norske kyststyrker senket i går natt et tysk handelsskip og skadet et patruljerende skip i norske farvann.

Det islandske lærerforbund, som i disse dager har holdt et møte i Rørvík, har sendt en hilsen til de norske lærere, hvor de gir uttrykk for sin beundring for deres mot og urokkelighet under de vanskelige arbeidsforhold i Norge nå.

NORGESNYTT: Det meldes at Rikskommisariatet gjør store anstrengelser for å skaffe spesialarbeidere til tyske verksteder. En måte de ordner seg på, er å rekvirere fagarbeidere fra norske fabrikker, som så blir orstattet av tvangsutskrevne kvinner og menn. På denne måten har de allerede fått frigjort 400-500 fagarbeidere til sitt bruk.

Det meldes at Norges Røde kors, som i lang tid har sørget for forsendelse av matvarer til norske krigsfanger i Tyskland, på grunn av et sjofelt angrep i Fritt Folk har fått ordre til i innstille sine forsendelser. Politiet har tatt seg av saka, meldes det fra Norge.

F Ø R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyheter fra London den 25. oktober 1943:

RUSSLAND: Dagens kommunike melder at russiske tropper har nådd fram til utkanten av Krivoi-Rog i Dnjeprbøyningen. Tyskerne kaster inn fler og flere folk i det voldsomme slaget som raser nord for byen og yter en hensiktslös motstand som koster dem umåtelige tap. Mer enn noe annet viser de nå under transportvanskeligheter, idet sambandslinjene er i den mest fortvilede forfatning. Kommunikeet fra i gir ikke melding om Lutzwatka, som ligger 10 km nord for Krivoi-Rog, er blitt inntatt. Syd for Krivoi-Rog rykker russerne vestover, mens andre avdelinger rykker langs jernbanen i retning av Krim-halvøya. En russisk militærmedarbeider sier i en artikkel i dag at russerne nå står bare 95 km fra Krim. Den eneste jernbanelinje mellom Krim og Dnjepr går langs bukta som forbinder Krimhalvøya med fastlandet.

På midtfronten presser russerne på syd for Rosjitzja og har tilføyet tyskerne store tap. Trusselen mot Gommel øker stadig. En militærmedarbeider sammenlikner kampfeltet innenfor Dnjeprbøyningen med en firkant, 300 km lang og 300 km bred. En dobbeltsporret jernbane som fører langs den nordlige side av firkanten er satt ut av funksjon under det første framstøtet. Noen smalsporede jernbaner som går lengre syd er uten nytte for tyskerne, både for tilførsel av proviant og ved tilbaketrekking. Russerne har nå fått til angrep på den siste jernbanen som kan være til nytte for tyskerne. Ellers i distriktet finnes det ingen jernbaner og ingen veier, og fronten ligger på det nærmeste punkt 120 km fra sjøen, så transportsituasjonen kunne ikke ha vært verre for tyskerne. Det er mange ting som taler for at russerne nettopp har regnet med dette moment for sin nå pågående offensiv. Meldinger fra Tyrkia går ut på at den hurtige russiske framgang følges med spent oppmørkhet av vasallstatene på Balkan, hvor hitlers marionetter begynner å føle seg usikre og trøffe sin forholdsregler for å sikre seg mot stor overraskelse framover.

MOSKWA-konferansens deltakere forsatte i dag sine forhandlinger på 7. dagen. Sakkyndige er allerede begynt å granske detaljene i de spørsmål som man allerede er blitt enige om i prinsippet. Marskall Stalin har mottatt Cordell Hull i dag. Det råder den samme stemming av gjensidig velvilje og forståelse over konferansens møter, og man mener at denne også vil holde seg når man nå går over til å drøfte vanskeligere problemer. Av interesse for oss er det å bemerket, at ethvert nz-rykte om at England og Amerika skal ha lovet Russland "biter" av Norge i Moskwa i disse ager blir betegnet som grepelt helt ut av luften og uten noen som helst grunnlag. Russland kommer ikke til å kreve en eneste kvadratmeter av Norges jord. En finsk avis melder i dag, uten kommentarer, at "den russiske utenrikspolitik vil ta sikte på å sikre seg sine strategiske grenselinjer". De forenede nasjoner arbeider nå for den ide at det skal treffes gjensidige avtaler for samarbeid etter krigen, og de vil sette seg imot Europas oppdeling i interessesfærer.

ITALIA: Den 5. arme har hatt ny framgang på 5 km på midtfronten mot Sparanize, 3 km nord for Capua på jernbanen mellom Neapel og Rom. Flere tyske motangrep er slått tilbake. Den 8. arme har utvidet sine bruhoder på den andre siden av elven Trinjo ved Adriaterhavskysten. Allierte fly har bombet skiftetomter og flyplassen ved Pisticia i nærheten av Firenze samt flyplasser ved Tirana i Albania.

4 allierte fly savnes fra disse operasjoner, mens 15 tyske fly ble skutt ned. Die allierettes nestkommanderende i Italia, general Alexanders, har gitt en orientering om kampene i Italia. "Det går bra, men det går langsomt", uttalte han. "Alle veier fører nok til Rom, men de er minelagte". Han opplyste at den allierte front strakte seg over 160 km. Hittil har de allierte okkupert 1/3 av Italia. I Italia og på Balkan har tyskerne nå 35 - 40 divisjoner, som holdes tilbake fra andre fronter og langsomt tappes for krefter. Om de allierte ikke hadde møtt motstand ved Salerno, kunne de ha rykket like til Rom på kort tid. Men tyskerne handlet raskt. Da invasjonen foregikk, hadde tyskerne ca. 4 divisjoner i syd som de straks sendte til bruhodet ved Salerno. Det var en resikabel stilling for de allierte, idet tyskerne hadde fast fotfeste på land, mens de allierte måtte føre angrepet fra sjøen. Hele den allierte flystyrke ble satt inn, og sammen med flåten oppnådde den å redde situasjonen. General Badoglia har sendt ut en erklæring, hvor han blant annet meddeler at han så snart krigen er over vil trekkes eg tilbake fra sin stilling som regjeringsjef, slik at det kan bli valgt en fri italiensk regjering, sammensatt av representanter for alle politiske partier i Italia som i 21 år har vært kneblet og taupe.

Allierte fly med baser i Middehavsområdet har bombardert krigsviktige mål i det sydlige Østerrike.

JUGOSLAVIA: Gerillastyrker fra den jugoslaviske folkehær har erobret en liten by i nærheten av Zagreb. 5 lokomotiver og 84 jernbanevogner er sprengt i luften og dessuten 2 jernbanebruer der nede.

Det meldes nå fra Neapel, at tyskerne før de rømmer byen, foruten å brenne byens verdifulle bibliotek, også har svind av Neapels verstatlige arkiv. Det ble fra tysk hold uttalt at det skulle være en rapposalie fordi to tyske soldater var blitt myrdet i byen. Kulturnasjon.

WESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep i natt mål i Ruhr og Rhinland, og dessuten ble det lagt ut miner i fiendens farvann. Dessuten ble 3 tyske flyplasser i Frankrike og 2 flyplasser i Nederland bombet. Fra disse operasjoner savnes det ingen fly. Noen få tyske fly fløy inn over Vest-England, og det ble sluppet noen få bomber. Dessuten ble skip utenfor den franske kyst og andre mål i Frankrike angrepet. Fra nattens operasjoner savnes 7 allierte fly, mens det i alt ble skutt ned 19 tyske.

Både svenske og schweiziske aviser bringer nå meldinger om at det er mange tegn som tyder på større omveltninger innen den tyske militære og sivile ledelse.

Det er ingen tvil om at stemningen i Tyskland nå er sterkt preget av defensiven og dens muligkonsekvenser - særlig med henblikk på det som i dag foregår med den tyske her i Russland. Samtidig med at Moskwa-konferansens deltakere sitter samlet om løsningen av problemet "Hva med Europa etter krigen", økes intensiteten i den tyske propaganda for tyskere i stigende grad. Det er satt i gang en foredragsserie dørlende, som kalles "Vi tror på seieren". Foredraget skal i løpet av tiden 1-10 til 15-11 holdes ikke mindre enn 600 ganger. Slik vil de ennå en liten stund prøve å stive opp sitt sviktende folk, og så å drive dem ennå lenger fram på den veien som mange, mange av dem allerede vet fører til nederlag og ødelidighet for det tyske rike.

Gud bevar kongen.

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D .

Nyheter fra London i sammendrag 26. oktober 1943.

ØSTFRONTEN: Russerne har erobret Dnepropetrovsk og Dnepropedjsjansk.

Kampene pågår nå 150 km. bak de tyske linjer og bak

Krivoi - Rog.

ITALIA OG BALKAN: Tre nye byer er erobret i Italia. Allierte fly bombet igår Podganza i det sydlige Jugoslavia.

VESTFRONTEN: 4 E-båter er senket og 7 skadet av 20 stykker som angrep østkysten av England igår. En britisk krysser og en jager er senket i Kanalen.

DET FJERNE ØSTEN: 168 japanske fly er skutt ned under angrep mot Raboul igår. I de siste 14 dage er det skutt ned over 900 japanske fly.

Nyheter fra London onsdag 27. oktober 1943.

ØSTFRONTEN: I Rusland trekker den 1. tyske panserarme sig tilbake i uorden sydvestover fra Dnepropetrovsk. På flanken gjør tyskerne sterke motangrep ved Krivai-Rog, som nu er helt omringet. De viktige jerngruber i dette området er nu i russernes hender. I Melitopol-avsnittet trekker tyskerne sig tilbake mot munningen av Dnjepr og sydover mot Krim. Ved inntagelsen av Dnepropetrovsk, falt over 7000 tyskere.

Jernbanen fra Nicolajev til Snamenka, samt byen Salojoye er gjenerobret av russerne. Salojoye ligger 30 km. vest for Dnepropetrovsk. Konferansen i Moskwa fortsetter og det er hittil opnaadd praktiske resultater som overstiger selv den største forventning.

Italia: 5. og 8. arme har gjort god fremgang og vundet nyt terren. De har rykket frem fra 5 til 6 km. og holder nu en front som går fra Mosi-ko-fjeldene i vest til Trinjo-elven på østkysten.

Balkan: Allierte fly angriper fortsat tyske transporter samtidig som flyplasser i Hellas og på Kreta er bombet, uten tap. Britt. og greske destrygerer har senket endel tyske skip ved Dodekaneserne. De britt. tropper på Koss er nå trukket tilbake. I Bosnia har jugoslaviske tropper sprengt 2 jernbanebroer. I Serbia har tyskerne dømt 17 personer til døden. Den tyske korrespondent for Frankfurter Zeitung, journalisten Kurt Ray, som for en tid siden rømte til Tyrkia, har nå kommet til Syria hvor han har meldt sig for de all. militære myndigheter.

Tyskland: Himler er nå utnevnt til diktator for hjemmefronten. Generalstabon håber dermed å få den disiplin som saa totalt manglet i 1918. I-flg. lov skal alle skolebarn i Tyskland slutte skolen ved sit 14 år hvis fysikken er iorden. Dette for å opnaa Speers krav om nye 100,000 mann til dennes virksomhet.

Sverige: Nedskytingen av de to svenske passasjerfly har i Sverige vakt den største forargelse. Det er ikke på det rene at "Grippen" ble nedskutt av et Junker 88 plan, og at også "Gladan" ble skut ned av tysk fly. Tyskerne undskylder seg med nedskytingen var en feiltagelse, men svenske pressen mener at slike feiltagelser er vanskelig å bortforklare ved stadige gjontagelser.

Norge: Iflg. meldinger skal tyskerne fra imorgen tidlig sperre hele den norske grense mot Sverige i 4 dager, angivelig for å foreta opprensningaksjoner på norsk side. Dette er rimelig da allerede fredag ble det nektet utstedelse av "grensesone-øst pass og reisetilladelse innrommen kun på gamle pass.

ALT FOR NORGES.

F O R K O N G E O G F E D R E L A N D

Nyheter fra London den 30. oktober 1943.

President Roosevelt opplyste i ettermiddag at de delegerte på 3-maktskonferansen i Moskva har oppnådd full enighet. Det står nå bare igjen å underskrive overenskomsten, som presidenten betegnet som en enestående suksess. Og like verdifullt er det å notere at det hele tiden under forhandlingene har rådet en enestående hjertelig og vennskapelig stemning. - Fra Moskva meldes det at utenriksminister Eden i går ga en lunsj derborte for den norske, finske og meksikanske ambassadør. - Fra Finnland meldes det at det på en finsk fagkongress som i disse dager har hatt møte i Helsinki er sendt ut en proklamasjon, der det forlanges at Finnland nå skal trekke seg ut av krigen og at det gode orhold overfor Russland skal gjenopprettes, slik at den finske arbeiderklasse skal få øket politisk makt.

RUSSLAND: Dagens kommunike fra Russland melder at russiske styrker nå forfølger de rettirerende tyske tropper i Syd-Russland. Russerne har avskåret mange av de tyske retrettgrupper. Russerne har slått et voldsomt slag gjennom de tyske linjer mellom Dnjeprbuen og det Asovskje hav. De splittede tyske styrker har ikke maktet å yte noen motstand, og uhyre mengder av russiske tank, kanoner og artilleri strømmer igjennom åpningene. De russiske styrker står nå 80 km vest for Melitopol og rykker hurtig vestover fra Dnjeprbuen og sydvestover mot Krim. Overalt er tyskerne slått tilbake med umåtelige tap, hvor de har gjort fortvilede forsøk på å sinke den russiske frammarsjen. En mengde russiske landsbyer er befridd i dette distrikt, og enkelte steder ble on rekke sivilpersoner, som var fangot av tyskerne og skulle deporteres til tvangsarbeid i Tyskland befridd. Desuden har russiske fly rettet kraftige angrep mot jernbenen til Krim. De tyske divisjoner som har hatt størst tap er bl.a. 46., 376 og 197 infanteridivisjon. I midt-Russland har russerne gjenerobret en meget sterkt

4565 a
Mappe 112
Ekspl. 1. Nov.
Arg. 1943.
O.V.
Jfr.

4 NOV. 1943

FOR KONGE OG FEDRELAND

Nyhetsene fra London den 1.november 1943:

bef stet by fra tyskerne, og fortsetter framstøtet i vestlig retning. Russerne har stadig utvidet bruhodere langs elven i retning mot Krim. Mellom Saporosje og Melitopol er de tyske tropper i en skjernesvandre stilling, og syd for Kremensjug er de blitt presset ytterligere sydover.

Fra Italia meldes det at både 5. og 8. armé tross stadig regn har hatt ny framgang. 5. armé har erobret nok en viktig høyde. 8. armé har rykket fram 7 km. Amerikanske kryssere og destroyere har bombardert tyske stillinger på vestkysten av Italia, samtidig som allierte fly har bombet tyske mil i Italia, på Rodos og Kreta, hvor bl.a. flyplasser ble angrepet. Det foreligger i dag nærmere enkeltheter om det allierte flyangrep mot det sydlige Østerrike. Det ble gjort alværlige skader på skiftetomter 11 km fra Wiener Neustadt og på jernbanen og jernbanebruer 40 km syd for Wiener Neustadt. - I anledning den tsjekkiske nasjonaldag har Motet sendt en helsing til Benes, hvor han sier, at den tid er ikke langt borte, da de nasjoner som kjemper mot tyskerne skal få full seier.

Landets frihet skal gjenopprettes og freden skal bygges på politisk samarbeid. - Fra Jugoslavien meldes det av friskarene har avskåret jernbanen mellom Zagreb og Beograd på 130 steder over en strekning på 60 km. VESTFRONTEN: Britiske og amerikanske bombefly angrep i går havnebyen Cherbourg. Ett fly savnes.

Fra Tyskland meldes det i dag, at på grunn av militære forholdsregler kan man ikke lenger garantere svenske skip sikert leide i Skagerak. For en tid siden ble 4000 polakker tvangssendt til militæroplæring i okkupert Frankrike. Etter en viss tid ble de løvet permisjon - og ble sendt til Norge, hvor de nå er fordelt på de tyske forlegningsstoder he i landet - 10 - 12 mann i hvert tysk kompani!

Fra Oslo meldes det at politipresident Askevig har funnet det påkrevet å få vakthold utenfor sin bolig. Ansvarlet for dette vakthold har en viss politimann ved navn Søberg. -

ALT FOR NORGES !

Kommunikeet fra Moskwakonferansen offentliggjordes i kveld. Kommunikeet gir en oversikt over resultatet av konferansen mellom utenriksministrene for Storbritannia, De Forenede Stater og Sovjet-samveldet, og det meldes at det er nådd fram til gjensidig enighet om alle de spørsmål som har vært drøftet. Det ble truffet endelig vedtak for endel spørsmåls vedkommende, mens andre igjen er tatt opp til behandling av spesialkomiteer. Endel av de vedtatte tiltak er allerede under utvikling og forberedelse. Under konferansen drøftet man inngående de forhold sregler som vil bli truffet for å forkorte krigen mot Tyskland og dets vasaller i Europa mest mulig. En rekke militære spørsmål er drøftet, vedtak truffet i samme forbindelse og overensstemmende forberedelser satt i gang, på grunnlag av et intimt militært samarbeid mellom de allierte nasjoner, hvilket de ble erklaert var av avgjørende betydning. Det ble presisert hvilken betydning det har at dette intime samarbeid også opprettholdes etter krigen. Denne erklæring ble foruten av de tre allerede nevnte lands representanter også undertegnet av Kinas ambassadør i Moskva. Det er årsutsetningen at alle fredelskende folk, store som små, skal inngå til å slutte seg til denne overenskomsts system for mellomfukelig samarbeid og dermed følgende sikkerhet. Det ble truffet bestemmelse om å opprette en rådgiverkommisjon i London til behandling av alle spørsmål som måtte oppstå under resten av krigstiden. Det vil dessuten bli opprettet en spesiell rådgivende organisasjon for alle italienske saker. I denne kommisjon skulle det foruten representanter for de i Moskva representasjoner også møte representanter for det frie Frankrike og for Grekenland og Jugoslavia i spesielle saker. Konferansen resulterte for Italias vedkommende i en beslutning om at Italia skulle gjenopprettes som et fritt og selvstendig rike med et demokratisk styre. Alle fasistiske organisasjoner og organer skulle utryddes og alle som hadde tilhørt Mussolinis parti ville få sitt oppjør.

De allierte har også truffet vedtak om at Østerrike skal gjenopprettes som et fritt og selvstendig rike. Samtidig minnet man det østerrikske folk om at det siden 15.mars 1938 aktivt hadde deltatt på tysk side i krigen - om en tvungent - og deres stilling etter krigen ville avhenge av i hvilken grad folket nå forsto å bekjempe tyskerne når og hvor de kunne se sin mulighet til det.

Når våpenstilstandsdagen kommer, vil det straks bli gjort alt for at alle de offiserer, soldater og medlemmer av NZ som selv direkte eller på forskjellig vis indirekte har vært delaktig i krigsforbrytelser - det være seg mord, vold, rov, herjing og ødeleggelse i de områder som har vært okkupert av tyskere - vil bli ulevert til de land hvor ugjerningen har vært øvet og stillet for dette landets lover - vedtatt av en fri, demokratisk regjering.

Det ble sendt ut 4 erklæringer angående hovedpunktene. Det første punkt omhandler den alminnelige sikkerhet. Kina har tiltrått denne erklæring, som går ut på å opprettholde det militære samarbeid etter krigen til sikring av freden og sikkerheten for de ønklede land. De av de fire makter som er i krig med en felles fiende, skal handle i fellesskap.

De fire nasjoner skal snarest mulig etter krigen opprette en internasjonal organisasjon som bygger på prinsippet likeverdigelse og suverenitet for alle land, store som små.